

ZPRAVODAJ

EUROREGIONU GLACENSIS

2/2018

10. – 11. KVĚTEN 2018
POLSKO-NĚMECKÝ EUROREGION PRO EUROPA VIADRINA
exkurze Integrované gastronomické školy Febronie Gajewské-Karamač
v Gorzowě Wielkopolském

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis

6. – 8. ČERVEN 2018

ČESKO-RAKOUSKÝ EUROREGION SILVA NORTICA

návštěva Vodní záchranné služby Lipno – základna Dolní Vltavice

Podrobnosti na straně 18–19

Úvodník

Vážené dámy a pánové,
Stowarzyszenie Gmin Polskich Euro-regionu Glacensis společně s Euro-regionem Pomezí Čech, Moravy a Kladská – Euroregion Glacensis realizuje projekt s názvem „Propagace spolupráce v Euroregionu Glacensis“. Cílem projektu je zintenzivnění spolupráce institucí a komunit v příhraničním regionu. Tento cíl bude naplněn realizací aktivit zaměřených na víceúrovňovou spolupráci, kterou budou propagovat přeshraniční spolupráci a společné území. Cílem projektu je také propagace Euroregionu Glacensis.

Jednou z projektových aktivit je propagace turistických zajímavostí Euroregionu Glacensis, které se nacházejí na české a polské straně. Ve dnech 1. - 30. března t. r. probíhala na webových stránkách obou partnerů veřejně dostupná anketa obsahující 50 turistických zajímavostí přeshraničního významu. Srdečně vám všem děkujeme za aktívni účast v hlasování. Anketa se těšíla

velkému zájmu, na což poukazuje počet odevzdaných hlasů.

Výsledky hlasování jsou zveřejněny na webových stránkách Euroregionu Glacensis: <http://euroregion-glacensis.ng.pl/artykul/74/wyniki-glosowania-na-atrakcje-turystyczne-a-Euroregionu-Pomez%C4%9B-%C4%8Cech-Moravy-a-Kladsk%C4%9B-Euroregion-Glacensis> <https://www.euro-glacensis.cz/zkouska-ankety88471.html>.

Po ukončení hlasování bylo vybráno 12 turistických zajímavostí na české straně a 12 na polské straně, které získaly největší počet hlasů. Zajímavosti budou propagovány na webových stránkách euroregionu, v rozhlasových reportážích s celostátním dosahem, propagačním spotu, na roll-upech a v kalendáři Euroregionu Glacensis na rok 2019.

Blíží se období dovolených, a proto doufáme, že nás Zpravodaj pro vás bude zajímavou četbou, inspirací

a pobídnutím k návštěvě krásných turistických zajímavostí česko-polského příhraničního území.

Bernadeta Tambor,
sekretář polské části
Euroregionu Glacensis

Proces přeshraniční integrace Euroregionu Glacensis přitahuje zájem studentů sociologie Univerzity Hradec Králové

V červnu tohoto roku proběhl v oblasti euroregionu třetí ročník letní školy sociologického terénního výzkumu pořádaného studentským sociologickým klubem a Katedrou sociologie FF UHK.

Tématem téhoto škol byla v předchozích ročnících „sociologie hranic, pohraničí a přeshraniční integrace“. Život v pohraničí, proměny hranic, jejich překračování a aktivity, které hranice na sebe váže, jsou definovaným předmětem sociologických výzkumů ve světě i v Česku. Česko-polská hranice v Královéhradeckém kraji dosud zůstávala na okraji zájmu. Sociologové z Hradce Králové proto vyvíjejí aktivity, skrze které získávají poznatky o tomto regionu a jeho specifikách. Studenti si zde formou terénní praxe a letní školy osvojují metody výzkumu a objevují, jaký je život v pohraničí.

První ročník se uskutečnil v oblasti Náchodska a Machova, zaměřoval se na objekty, které vymezovaly hranici, historické stopy dob, v nichž byly hranice uzavřené,

a oproti tomu současný provoz přes hranici, ať už v podobě cest za nákupy, rekreací nebo prací. Studenti se také zajímali o to, jaké společné projekty jsou rozvíjeny v projektech přeshraniční spolupráce v rámci Euroregionu Glacensis a jak je lidé využívají. Druhý ročník mířil na Broumovsko, které má své zvláštnosti díky své historii, v níž hraje důležitou roli lokální průmysl, proměny osídlení a působnost benediktinského kláštera, který poskytl výzkumníkům zázemí pro vzdělávání a výzkum v nádherném a povznášejícím prostředí. Zde studenti zkoumali vývoj průmyslu, pracovního trhu, vývoj osídlení, plány a praxe místní samosprávy a rozvojové aktivity nevládních organizací.

Tento rok míří studenti na letní školu do oblasti Rychnovska, aby se zaměřili na to, jak rostoucí výroba automobilů v průmyslové zóně Kvasiny ovlivňuje každodenní život v okolí, zejména fenomén dojíždění za prací, lokální ekonomiku, trh práce, služby a také pohyb přes česko-polskou hranici. Studenti

tak budou mít možnost nahlédnout do procesu realizace výzkumného projektu bádalského týmu Katedry sociologie UHK, který za podpory Technologické agentury České republiky v květnu zahájil čtyřletý projekt „Analýza sociální situace ve vztahu k automobilové výrobě v průmyslové zóně Kvasiny“,jenž bude Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje získávat poznatky o tomto procesu a návazných potřebách různých skupin obyvatel a dalších zainteresovaných subjektů. Skrze tuto aktivitu chce také univerzita plnit svoji tzv. třetí roli, kterou je společenská prospěšnost a angažovanost.

Zkoumání Euroregionu Glacensis v rámci letních škol buduje základ pro sociologické poznání, které by mělo být v budoucnosti doplněkem k poznatkům o dějinách Kladská, které rozvíjejí kolegové z Historického ústavu FF UHK a jejich polští kolegové.

Michal Tošner,
Katedra sociologie FF UHK

ROZHOVOR s hejtmanem

V pohraničí vnímáme, že Olomoucký kraj se účastní mnoha přeshraničních iniciativ, ať už je to účast v Euroregionu Glacensis a Euroregionu Praděd, spolupráce v rámci ESÚS NOVUM nebo účast kraje v aktivitách na podporu rozvoje cestovního ruchu. Myslíte si, že se spolupráce s Polskem zlepšuje?

Olomoucký kraj stál v roce 2015 u zrodu Evropského seskupení pro územní spolupráci NOVUM. Jeho založení předcházela intenzivní práce všech devíti zakladajících subjektů. NOVUM bylo založeno za účelem posílení spolupráce strategických aktérů na česko-polské hranici. Oceňuji, že podněty ke spolupráci vycházejí z pracovních skupin, do nichž jsou zapojeni také zástupci z Olomouckého kraje. A právě tam přeshraniční iniciativa pomáhá posouvat k cílivým záměrům. Dobrým příkladem může být záměr dvou partnerských subjektů, Ruční papírny ve Velkých Losinách a Muzea papírnictví v Duszniki Zdrój, které spolu s dalším německým partnerem usilují o společný zápis na listinu světového dědictví UNESCO. Toto snažení je dobrým důkazem, že se spolupráce s Polskem postupně posouvá na vyšší úroveň.

Jaké přínosy mají euroregiony pro menší subjekty v Olomouckém kraji a na polské straně hranice?

Euroregion Glacensis a Euroregion Praděd mají k dispozici fond mikroprojektů, který mohou využívat žadatelé o podporu menších projektů. Jejich nápady a aktivity oživují dění v mnoha obcích a pomáhají jejich obyvatelům poznávat zvyklosti polských a českých partnerů.

Euroregiony fungují od poloviny devadesátých let. Nezkostnatěla jejich agenda za tak dlouhou dobu?

Naopak. V současném programovém období je činnost euroregionů mnohem činorodější, než tomu bylo v minulosti. Samy iniciují a koordinují velké projekty zaměřené především na cestovní ruch. Jedním z nich je například projekt Česko-polská hřebenovka, do kterého je partnersky zapojen také Olomoucký kraj a jehož vedoucím partnerem je právě Euroregion Glacensis. V rámci tohoto projektu dojde k obnovení původní turistické hřebenové trasy podél česko-polské hranice, přičemž tato stezka dovede turisty až na nejvyšší vrchol Moravy, horu Praděd.

Olomoucký kraj je úspěšným žadatelem v Programu Interreg V-A. Co vám tento program přinesl?

Snahou Olomouckého kraje je zlepšovat kvalitu života obyvatel v pohraničí. V rámci Programu Interreg V-A získalo hejtmanství dotaci na dva významné projekty rekonstrukcí silnic, v rámci nichž dojde ke zlepšení dopravní obslužnosti. Spolu s partnerským okresem Kladsko opravíme hlavní tah mezi Hanušovicemi a polskou obcí Stronie Śląskie. S okresem Nysa zase spravujeme vybrané úseky silnic mezi obcemi Písečná a Nysa.

Které další organizace se kromě kraje do Interreg V-A zapojily?

Vlastní záměry připravují například naše příspěvkové organizace a další subjekty. Příkladem může být účast zdravotnické záchranné služby v projektu „Jak zachraňujete u vás“, který vede ke zvýšení akceschopnosti všech krajských a vojvodských záchranných služeb v česko-polském pohraničí. Hasičské záchranné sbory zase realizují projekt „Bezpečné pohraničí“, v rámci kterého řeší způsob fungování bezpečnostního systému.

Ladislav Okleštěk,
hejtman Olomouckého kraje

Z jiného soudku, ale také velmi oblíbená, jsou partnerství škol a univerzit nebo spolupráce obcí a měst. Například město Javorník spolu s partnerskou obcí Paczków realizují projekt „Dvě města, jedna kultura“.

Přeshraniční oblasti Jeseníků a Rychlebských hor jsou turisticky zajímavé regiony. Zaměřuje kraj propagaci také na polskou klientelu?

Polští turisti vnímají pro oblast Jeseníků a Rychlebských hor jako naprosté zásadní cílovou skupinu. V roce 2017 se totiž dostali na druhé místo mezi zahraničními návštěvníky Olomouckého kraje s meziročním nárůstem návštěvnosti o 12 procent. Olomoucký kraj dlouhodobě zaměřuje svoje marketingové aktivity především do oblasti aglomerací Wrocław, Katowic a samozřejmě také do svého partnerského regionu Opolského vojvodství, kde se skrývá velký potenciál.

Jak konkrétně se Olomoucký kraj zahraničním turistům prezentuje?

Každoročně se v Polsku účastníme tradičních veletrhů cestovního ruchu a pořádáme roadshow Olomouckého kraje. To je akce, během které lidem nabízíme všechny turistické materiály vydávané Olomouckým krajem v oblasti cestovního ruchu. Předáváme jim je na frekventovaných místech, jako jsou náměstí nebo nádraží.

S jakými dalšími organizacemi na marketingu spolupracujete?

Výbornou zkušenosť máme se zastoupením agentury CzechTourism v Polsku, která nám pomáhá při zajištění fam a press tripů. Další aktivity zaměřené na polský trh obstarávají i naše oblastní managmenty, konkrétně třeba Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu a Střední Morava – Sdružení cestovního ruchu.

Má pro vás česko-polská spolupráce nějakou přidanou hodnotu?

Všechny projekty, které připravujeme s polskými kolegy, mě velmi těší a troufám si tvrdit, že díky dlouhodobé tradici česko-polského programu vzniklo v našem pohraničí mnoho nových partnerství, která často přerostla i ve skutečná přátelství.

Interreg V-A Česká republika – Polsko

Překračujeme hranice

1. VLAJKOVÝ projekt
Bezpečné pohraničí
/ Bezpieczne Pogranicze

2. Rozpočet projektu je 8 mil. eur

3. Projekt společně realizuje 8 partnerů
(3 PL, 5 CZ)

- KW PSP w Opolu - Vedoucí partner
- KW PSP we Wrocławiu
- KW PSP w Katowicach
- HZS Libereckého kraje
- HZS Královéhradeckého kraje
- HZS Pardubického kraje
- HZS Olomouckého kraje
- HZS Moravskoslezského kraje

4. Tak to začalo!

- **12. 2. 2014** Polanica Zdrój, PL – první setkání partnerů – rozhodnutí o spolupráci a přípravě společného projektu,
- **26. - 27. 3. 2014** Hájemství, ČR – podpis Dohody o spolupráci,
- vypracování společného projektu, jehož cílem je sjednocení spolupráce na obou stranách hranice a zvýšení úrovně bezpečnosti v celém česko-polském pohraničí,
- **8. 11. 2016** – podpis Smlouvy o financování projektu „Bezpečné pohraničí / Bezpieczne Pogranicze“.

SLEDUJTE INTERNETOVÉ STRÁNKY PROGRAMU:

www.cz-pl.eu a profil Programu na www.facebook.com/InterregCZPL.

Doporučujeme zhlédnout kanál Programu na www.youtube.com: **Překračujeme hranice Interreg V-A CZ/PL**, ve kterém naleznete online prezentace pro žadatele, webináře a školení týkajícího se přípravy a realizace projektů a také dobré praxe Programu.

5. CÍLEM PROJEKTU

je zlepšení přeshraniční připravenosti k provádění činností při řešení krizových situací prostřednictvím posílení spolupráce všech služeb zodpovědných za bezpečnost v pohraniční oblasti.

5 x technický automobil (technické záchranné vozy),
5 sad vybavení k záchranařství ve vysokých nadmořských výškách,
7 záchranných člunů,
3 auta se záchranným žebříkem nad 40 m, vybavení proti chemickým katastrofám, vybavení pro potápěče.

**Výroční akce
Programu
Interreg V-A
Česká republika
- Polsko**

Více informací sledujte na www.cz-pl.eu
a také na www.facebook.com/Interreg V-A CZ-PL

15. ZÁŘÍ. 2018
Areál sportu Głuchołazy

česko-polský běh přátelství

20. ZÁŘÍ 2018
**Kongresové centrum
Aldis Hradec Králové**

představení česko-polských projektů
formou prezentaci, tištěných
materiálů a filmů

videospot z běhu přátelství
v polských Głuchołazech,
předání cen vítězům

koncert dívčího sboru
Kantiléna
Hradec Králové

6. KLÍČOVÉ AKTIVITY

- posílení systému komunikace, sdílení informací pro krizové řízení,
- zvýšení míry spolupráce a kompatibility systémů při hašení požárů,
- zvýšení míry spolupráce a kompatibility systémů při záchrane z vody a potápění,
- zvýšení míry spolupráce a kompatibility systémů při technické záchrane a ochraně životního prostředí,
- analýza a hodnocení stávajícího stavu spolupráce složek a institucí odpovídajících za bezpečnost v pohraničním území,
- doplnění vybavení základny:

**7. Projekt je realizován v letech
2016 – 2019.**

8. Bude proškoleno kolem 4 250 osob.

9. Díky realizaci tohoto projektu bude vybavených a výškolených 45 jednotek záchrannářských služeb působících v pohraničí.

**10. Více informací o projektu:
<http://www.bezpecnepohraniici.eu>**

Evropské seskupení pro územní spolupráci NOVUM (ESÚS)

Na zasedání Monitorovacího výboru Programu INTERREG V-A Česká republika – Polsko, které se konalo v listopadu roku 2017 v Hradci Králové, byly schvalovány projekty v rámci prioritní osy 4. Naše Evropské seskupení pro územní spolupráci mělo v hodnocení pět projektů, z toho byly tři schváleny k financování.

Jedním ze schválených projektů je projekt „**Společně řešíme problémy**“. Hned po založení ESÚS NOVUM, tedy počátkem roku 2016, jsme vytvořili tematické pracovní skupiny za účelem identifikace problémů v různých oblastech spolupráce na česko-polské hranici. Úkolem těchto pracovních skupin je tyto problémy nejen identifikovat, ale také snažit se nacházet jejich řešení. Samozřejmě není v našich silách vyřešit vše, ale bez iniciativy „zdola“ je většina věcí neřešitelná, protože v Praze ani ve Varšavě o problémech, které ztěžují vzájemnou spolupráci, vůbec nic netuší. A pokud tuší, tak je to zase tak zásadně nezajímá. Pracovní skupiny máme v oblastech: ochrana životního prostředí, územní plánování, ochrana zdraví a bezpečnost, doprava, administrativní problémy a hospodářská spolupráce. Náš projekt zahrnuje nejen dvakrát ročně pracovní jednání každé pracovní skupiny, ale i další aktivity specifické pro každou z nich.

Pracovní skupina „**Administrativní problémy**“ - v rámci tohoto projektu je v oblasti řešení administrativních problémů na plánováno zpracování expertízy s názvem „Mapa kompetencí polské a české samosprávy“ a zorganizování čtyř jednodenních

školících konferencí, na které budou pozváni zástupci samosprávných orgánů z obou stran hranice a bude jim na nich vytvořena expertíza představena. Naším cílem je, aby tato „mapa“ byla zpracována i v elektronické podobě a do budoucna byla zajištěna její aktualizace, protože expertíza zmapuje stávající stav, ale vývoj v kompetencích na jedné i druhé straně hranice je neustálý.

V rámci pracovní skupiny „**Doprava**“, která řeší na svých jednáních silniční, železniční i cyklistickou dopravu a jejíž jednání jsou vždy velmi konkrétní, máme v úmyslu zorganizovat každoročně jednu větší konferenci, která nebude věnována pouze do stavbě dálnice D11 a S3, ale i změnám a zámerům v železniční i cyklistické dopravě.

Členy pracovní skupiny „**Hospodářská spolupráce**“ jsou převážně zástupci hospodářských komor na české straně a podobné organizace na straně polské. V rámci projektu budou uspořádány dvě konference, na kterých budou projednávána téma, která dle názoru členů této pracovní skupiny jsou největším problémem v dalším ještě větším rozvoji vzájemné hospodářské spolupráce.

Pracovní skupina s velmi širokým záběrem je pracovní skupina „**Ochrana zdraví a bezpečnost**“. Práce v ní se účastní zástupci téměř všech složek integrovaného záchranného systému. Dvě konference, které budeme v následujících třech letech v projektu pořádat, budou věnovány tomu, co ve vzájemné spolupráci IZS funguje již celkem dobře i tomu, co nefunguje vůbec. Největším problémem je neexistence

česko-polské mezivládní dohody o vzájemné spolupráci zdravotnických záchranných služeb. Ostatní složky IZS mohou celkem bez problémů pomáhat při zásazích na druhé straně hranice, zdravotnická záchranná služba však bohužel ne.

V rámci činnosti pracovní skupiny „**Územní plánování**“ budou organizovány dvě konference a šest dvoudenních školení spojených se studijní cestou. Naším cílem je zapojit do těchto školení úředníky zabývající se územním plánováním v příhraničním území. Z našeho pohledu je podstatné, aby při tvorbě územních plánů nebyla státní hranice jakýmsi mezníkem, za kterým už vlastně nic neexistuje. Při současné tvorbě územních plánů to tak dost často vypadá. Důležité je také pochopení kompetencí úřadů samosprávy a státní správy v sousední zemi.

Pracovní skupina „**Životní prostředí**“ má také poměrně široký záběr. V jejím rámci chceme opět seznámit orgány zabývající se jeho ochranou s partnery v sousední zemi a pokusit se zlepšit komunikaci těchto úřadů mezi sebou. Je důležité, aby o záměrech, které mohou ohrozit životní prostředí u souseda, byli všichni včas informováni. Dá se tak zabránit mnoha zbytečným problémům.

Projekt je ve svém rozsahu poměrně ambiciózní, ale jsme přesvědčeni o tom, že jeho realizace může významně přispět k řešení mnohdy zbytečných problémů a zlepšit život občanů na obou stranách hranice.

*Miroslav Vlasák
zástupce ředitele ESÚS NOVUM*

Setkání členské základny Euroregionu Glacensis ve stylu první republiky

V pátek dne 4. 5. 2018 se uskutečnilo první letošní zasedání Kongresu Euroregionu Glacensis. V letošním roce Česká republika slaví 100 let od svého vzniku. Euroregion Glacensis se aktivně připojuje k tomuto výročí. Sekretariát euroregionu proto připravil zasedání v netradičních prostorách Muzea starých strojů a technologií v Žamberku ve stylu první republiky.

Na zasedání bylo schváleno hospodaření sdružení za rok 2017 a následně rozpočet na rok 2018. Letošní rok bude pro sdružení svým objemem rekordní s ohledem na spuštění pláteb za mikroproyekty ve Fondu mikroprojektů a vzhledem k financování dvou strategických

projektů „Česko-polská Hřebenovka – východní část“ a „Tajemství vojenského podzemí“. Regionální kongres projednal také další aktivity, například spolupráce na vědeckých konferencích s Univerzitou Hradec Králové, rozwijející se spolupráce se závodem Škoda auto a.s. Kvasiny, kam denně dojíždí velké množství polských pracovníků, dále pak přípravu letošní mezinárodní konference, která bude na téma „Efekty evropských dotačních prostředků v pohraničí“. Mezi další téma bylo projednání výsledků ankety o TOP turistické zajímavosti v pohraničí, příprava prezentací přeshraniční spolupráce ve

školách a v neposlední řadě zahájení prací s vydáním historického atlasu map česko-polského pohraničí. Euroregion Glacensis se již připravuje na následné programové období po roce 2020 a bude zpracovávat strategii rozvoje 2020+.

Celé zasedání se vedlo v klidném duchu atmosféry dobového prostředí. Účastníci kongresu si mohli po skončení zasedání prohlédnout prostory muzea a zejména zajímavé historické exponáty.

Sekretariát euroregionu

Česko-polská Hřebenovka byla slavnostně zahájena

Dne 17. 5. 2018 se na Velvyslanectví Polské republiky v Praze uskutečnila zahajovací konference strategického projektu s názvem „Česko-polská Hřebenovka – východní část“.

Došlo tak k oficiálnímu zahájení realizace turisticky významného přeshraničního projektu, který bude financován z Programu Interreg V-A ČR-PR. Projekt je zaměřen na obnovení historické dálkové turistické trasy s několika propojeními přes hranici, vybudování doprovodných investic a masivní propagační kampaň pod společnou značkou Hřebenovka.

„Euroregion Glacensis působí na česko-polské hranici již 22. rokem. Tento projekt je dosud historicky nejrozsáhlejším jak co do počtu zapojených subjektů, protože u Hřebenovky je celkem 18 part-

nerů, tak svým celkovým efektem pro pohraničí. Těší mě zejména účast krajů v projektu, což je důkaz, že tento záměr má význam i pro samosprávní celky. Za těch několik posledních let obce společně s polskými partnery v Polsku spolupracují již samostatně, proto se Euroregion Glacensis soustředí na řešení velký strategických projektů, které mají význam pro celé pohraničí, což Hřebenovka přesně naplňuje. Díky velké podpoře polského Velvyslanectví jsme mohli odstartovat takto významný projekt na prestižním místě. Jsem rád, že nás projekt zaštítili svou účastí i tito veřejní představitelé: pan poslanec a starosta města Náchod Jan Birke, senátor a bývalý hejtman Královéhradeckého kraje pan Lubomír Franc a senátor za oblast Orlických hor, kde proběhne nejvíce investic, pan Miroslav Antl. Zároveň nás

to zavazuje pracovat tak, abychom po třech letech dosáhli očekávaných výsledků“, dodal Jaroslav Štefek, sekretář euroregionu, který je zároveň koordinátorem a zpracovatelem projektu Hřebenovka.

Na konferenci proběhlo několik zajímavých příspěvků a představení dalších navazujících aktivit do projektu Hřebenovky, které společně umocňují celkový efekt projektu. Velice zajímavou prezentaci bylo představení průzkumu Agentury Czechtourism v Polsku, jehož výsledky jsou velice překvapivé. Bylo zjištěno, že Česká republika je pro polské turisty velice oblíbenou destinací a umístila se na stejně úrovni jako například turisticky vyspělé Rakousko. Dá se říci, že tato prezentace potvrdila, že ambice projektu Hřebenovky v oblasti přeshraniční turistiky se mohou naplnit.

Sekretariát euroregionu

Aktivity a výstupy projektu budou průběžně zveřejněny na www.euro-glacensis.cz/hrebenovka

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis

Objevte důl STARÁ KOPALNIA (STARÝ DŮL) ve Wałbrzychu

fot. Tomasz Góra

MUZEUM

Zde se můžete dozvědět vše o uhlí, hornictví a horních pracujících v extrémně nebezpečných podmírkách. V muzeu se můžete seznámit s tají geologie a zhlédnout i originální konstrukce, řešení technologických procesů, stejně jako bohatou expozici strojů, která umožnuje prozkoumat téměř dvě století průmyslového rozvoje. Starý důl je největší turisticky zpřístupněný historický průmyslový objekt v Polsku, oceněný zařazením na seznam Evropské cesty průmyslového dědictví.

WORKSHOPY

Keramické a hrncířské workshopy pro každého realizované v Centru unikátní keramiky. Stara Kopalnia nabízí širokou paletu historických, architektonických, industriálních a řemeslných dílen pro školy a další vzdělávací instituce. Je dokonalým zázemím pro rozvoj znalostí, dovedností a představivosti a také tvůrčí objevování nových horizontů.

UDÁLOSTI

Gigantická kubatura a vybavení Centra umožňují organizování akcí bez technických a oborových omezení. Veřejný prostor, stejně jako interiéry, byly navrženy světově uznávanými odborníky a úspěšně se osvědčily jako oddychové místo pro konání koncertů, projekcí, konferencí, výstav, komorních setkání a masové rekreace.

GALERIE UMĚNÍ A VÝSTAVY

Neopakovatelná možnost seznámit se s populárními výdobytky mezinárodního umění, vydat se vstříc nejnovějším trendům současné kultury.

CENTRUM VĚDY A UMĚNÍ STARÁ KOPALNIA – ul. Wysockiego 29, Wałbrzych – www.starakopalnia.pl

RUBRIKA – Turistické atraktivity – cyklistické trasy

Trasa Pod Łyścem Stary Gierałtów – Goszów – Stary Gieratów

Délka trasy: 14,40 km

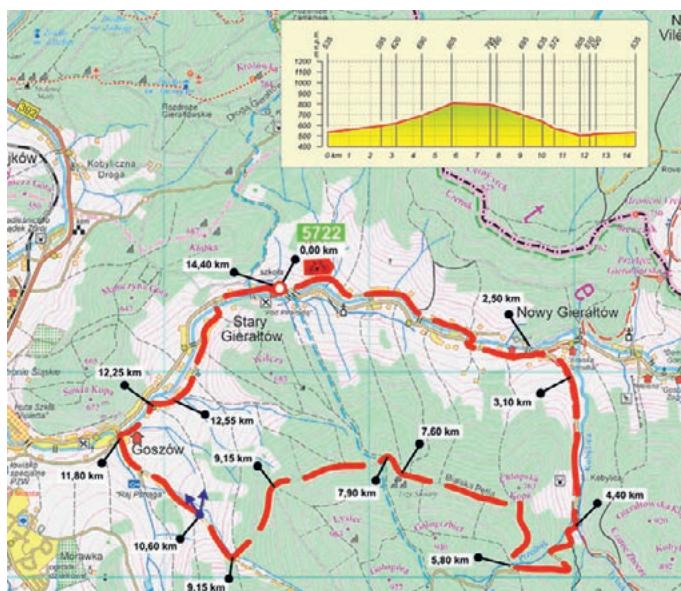
Přibližný čas absolvování trasy: cca 1,5 – 2 hod.

Náročnost: střední, rekreační trasa

Povrch: asfaltový, štěrkový

Popis trasy: trasa začíná u školy ve Starém Gierałtowu a vede obecní komunikací směrem na Nowy Gierałtów. Významný úsek pojedete po asfaltu, po pravé straně se nachází řeka Biała Lądecka. Na třetím mostu projedete přes řeku a vjedete na hlavní silnici – okresní. Následně na rozcestí odbočte doleva a jedte do kopce údolím Kobylice, po červené značce. Po přibližně 1 km stezka odbočuje doleva, pokračujte do kopce po točivé asfaltové silnici. Na dalším rozcestí se vydějte doprava na štěrkovou cestu. Dojedete na nejvyšší místo trasy (805 m). Dále pojedete okruhem tzv. Bialska Pętla, kterým dojedete ke křižovatce s modrou značkou. Mezi stromy zde uvidíte hřebeny Rychlebských hor (pol. Góry Złote). Dále pokračujte hlavní cestou, která vás pomalu povede dolů. Cesta je kamenitá, tak při sjízdění a v zátačkách dbejte zvýšené pozornosti. Dojedete k silnici se žlutou značkou a vydáte se doleva. Cesta vás vvede z lesa na otevřené louky. Před sebou budete mít krásné výhledy na hory. Sjedete do Goszowa, kde před mostem odbočíte doleva a několik set metrů pojedete po nezpevněné cestě podél řeky Biała Lądecka. Dorazíte k asfaltové silnici ve Starém Gierałtowě a po asi 0,5 km dojedete k výchozímu místu u hřiště.

Zajímavosti na trase: s horou Łysiec (963 m.n.m.) je spojená místní legenda o drakovi, který žil na jejím vrcholu. Jako každý správný drak unášel lidi, dobytek a neustále přepadal okolní vesnice. Zachráncem v takové situaci nebyl švec, ale fojt vesnice ležící na úpatí hory – Goszowa. Údajně draka nakrmil krávou naplněnou sírou a pak společně s obyvateli vesnice podpálili les kolem vrcholu. Ze skalních útvarů se naskytají krásné výhledy na Rychlebské hory a údolí řeky Biała Lądecka. Vrchol Łysiec je „lysý“ (holý), a proto je po hoře Czarna Góra druhým místem v okolí oblíbeným mezi paraglidisty.

„Pod Śnieżnikiem – Droga nad Lejami“: přehrada ve Staré Morawě – Stara Morawa – Kamienica – Droga nad Lejami (1010 m n.m.) – Kletno – Stara Morawa – přehrada ve Staré Morawě

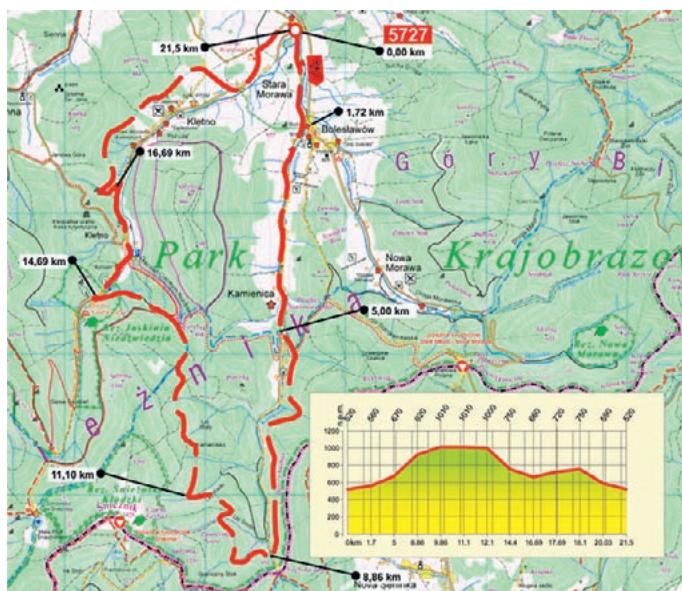
Délka trasy: 21,50 km

Přibližný čas absolvování trasy: cca 3 – 4 hod.

Náročnost: střední

Povrch: asfaltový, štěrkový

Popis trasy: vyjíždít od přehrady ve Staré Morawě hlavní silnicí směrem na jih. Na křižovatce vjedete na cestu, po pravé straně minete hotel „Morawa“. Cesta vede podél zástavby Staré Moravy. Dorazíte do Kamienice (známé středisko zimních sportů). Po přibližně 3 km, v horní části vesnice, odbočíte z asfaltu doleva na dřevěný most. Dále pojedete cestou tzv. Droga pod Lejami, kde začíná dlouhé stoupání lesem, které vás dovede k cíli výletu. Je to Droga nad Lejami (1010 m n.m.) – skvělá vyhlídková trasa na východním svahu Králického Sněžníku. Stojí za to si zde udělat delší přestávku a pokochat se širokým panoramatem Bialských hor a masivu Králického Sněžníku a zregenerovat síly. Další trasa již vede z kopce. Na levé straně budete mít turistický přístřešek a pokračujete až k rozvětvení cest, kde modrá pěší značka odbočuje doprava. Vydáte se doleva, k asfaltové silnici, která vede do Medvědí jeskyně. Když dorazíte k asfaltové silnici v Kletnu, odbočte doprava a po přibližně 2 km pak doleva. Tady začíná stoupání lesní cestou po svazích hory Rudka (výlet si můžete zkrátit, když zůstanete na asfaltové silnici a pojede rovně do Staré Moravy). Lesní cesta stoupá až k místu, kde se nachází naučná tabule o netopýrech. Odtud jedete z kopce, po levé straně budete mít kamennou kapličku. Po pravé straně pak výhled na horu Mlynisko a údolí řeky Kleśnica. Dojedete k asfaltové silnici, odbočíte doleva na štěrkovou cestu, projedete kolem vysílače a pokračujete dolů až k asfaltové cestě ve Staré Morawě (vápenka „Łaskawy Kamień“ na pravé straně). Zde odbočíte doleva a pak za malou chvíli opět doleva, sjedete z asfaltové silnice na štěrkovou cestu. Pokračujete podél žluté značené pěší stezky, až k hlavní silnici u přehrady ve Staré Moravě.

Stronie Śląskie – Stronie Śl.-Wieś – Janowa Góra – Kletno – Stara Morawa – Stronie Śląskie

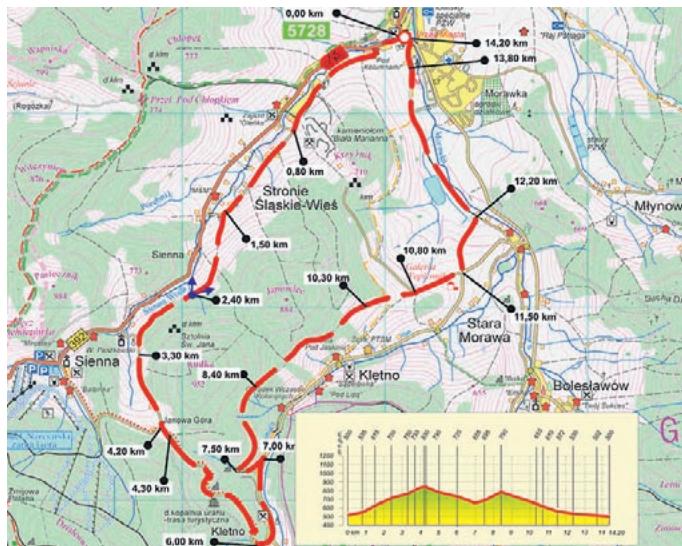
Délka trasy: 14,20 km

Přibližný čas absolvování trasy: cca 1,5 – 2 hod.

Náročnost: lehká, rekreační trasa

Povrch: nezpevněný, asfaltový, štěrkový

Popis trasy: trasa začíná u městského úřadu ve Stronie Śląskie. Od úřadu pojedete doprava a pak doleva směrem na Czarna Góra. Zprvu rovně, pak odbočte doleva. Pojedete podél údolí potoka Sienna Woda, téměř pořád po asfaltu. Silnice pomalu stoupá. Kolem máte výhledy na údolí a krásnou krajину. Projíždite kolem lomu mramoru „Biała Marianna“ a zástavby vesnice. Dojedete k místu, kde asfaltová cesta odbočuje dolů doprava. V této zatáčce sjedete na polní cestu. Traverzem jedete po svahu, pomalu stoupáte. Na některých místech může být jízda po trávě náročnější, ale jedná se o krátký úsek. Můžete tak obdivovat výhledy za sebou a okolní krajinu. Přejedete přes silnici a vjedete do lesa. Cesta je zde mírnější a vede po vrstevnici. Nezpevněná cesta s malými výtluky vede mezi stromy pod bývalou štolou sv. Jana. Kolem vidíte pozůstatky staré vesnice a dávných domů. Silnice vás vyvede z lesa na asfaltovou silnici, kterou pokračujete rovně mírným stoupáním až na křižovatku cest. I zde jsou vidět pozůstatky staré zástavby. V tomto místě se rozcházejí silnice na Siennou a na Kletno. Cca 100 metrů za křižovatkou je rozcestí. Doprava vede cesta na Králický Sněžník, kde odbočíte. Jedete kolem štol již zaniklého uranového dolu, který je možné si prohlédnout, a následně dojedete k okresní silnici. Odbočte doleva

směrem na Kletno. Po přibližně 650 m odbočte doleva do lesa. Z lesa vyjedete na křižovatku, kterou projedete rovně. Před sebou máte výhledy na Stronie Śląskie, Krowiarki a Rychlebské hory. Na pravé straně za sebou pak Mlynsko. Na další křižovatce odbočte doleva na štěrkovou cestu a jede směr Stronie Śląskie. Dojedete k nové obecní silnici a zde opět doleva. Projedete kolem retenční nádrže a přehrady na řece Morawce. Cestou dojedete přímo k městskému úřadu, kde trasa končí.

Trasa „Pętla Góra Bialskich“ – západní okruh. Stronie Śl. - Młynowiec – sedlo Przełęcz Dział (922 m n.m.) – Przełęcz Sucha (1006 m n.m.) - Nowa Morawa – Bolesławów – Stara Morawa – Stronie Śl.

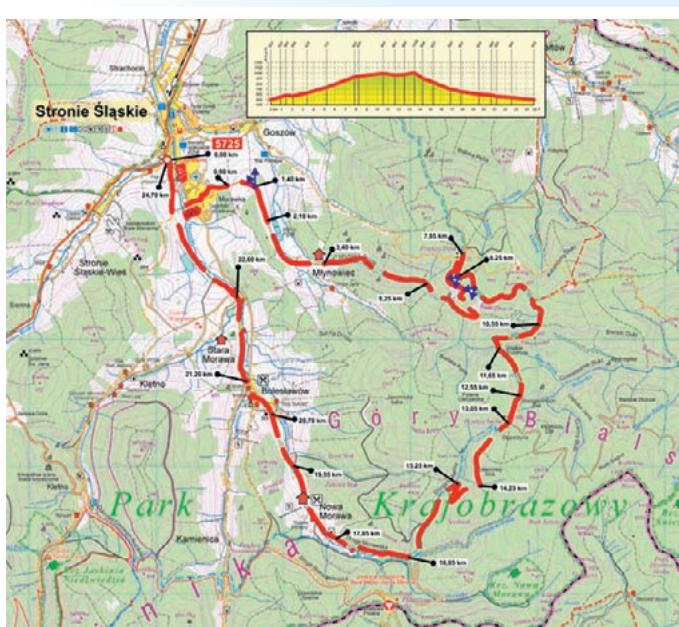
Délka trasy: 24,70 km

Přibližný čas absolvování trasy: cca 3 – 4 hod.

Náročnost: střední

Povrch: asfaltový, štěrkový

Popis trasy: trasa začíná na ulici Sportowa u městského úřadu v obci Stronie Śląskie. Jeďte směrem na jih po žluté značce. Po několika stech metrech odbočte doleva na hráz a přejedete přes řeku Morawku na ulici Morawska. Jeďte směrem k sídlíšti, které projedete rovně po hlavní silnici, na konci odbočte doprava v ulici Sudecka. Cesta vede směrem k vesnici Młynowiec. Jedná se o dávnou vyhlídkovou trasu „Albrecht Weg“ (Albrechtova cesta) spojující Stronie Śląskie s vesnicí. Cesta se mírně točí a lehce stoupá. Na oblouku se naskytají výhledy na Rychlebské hory, Krowiarki a masiv Králického Sněžníku. Dorazíte do vesnice Młynowiec, na jejímž konci na obecní silnici navazuje lesní cesta. Dále pojedete tzv. Mlynskou cestou podél údolí potoka Młynek. Celou dobu stoupáte kamenitou cestou a držíte se hlavní cesty. Z pravé strany se napojuje okruh Bialska Pętla, odbočíte doleva a serpentinami pokračujete prudkým stoupáním. Jízda je někdy náročnější kvůli kamenům. Vjedete na sedlo Przełęcz Dział (922 m). Tam si můžete odpočinout před další etapou trasy (pristřešek a odpočívadlo). Ze sedla pokračujete mírným stoupáním asfaltovou cestou po modré značce (první doprava). V zatáčkách se naskytají krásné výhledy na masiv Králického Sněžníku. Trasa vede serpentinami, po levé budete mít pramen s pitnou vodou. Nejvyšším místem je Zawodzisko (995 m). Následně dojedete k rozcestí Wielkie Rozdroże (960 m). Pokračujte po asfaltové cestě po modré a červené značce asi 1,5 km k další zastávce s odpočívadlem – sedlo Przełęcz Sucha (1006 m). Pod křižovatkou se naskytá výhled na hřeben Králického Sněžníku (1425 m). Pro unavené je zde dobrá zpráva – další cesta pokračuje už jen dolů! Po svahu jedete dolů, z počátku po modré značce. Následně značka odbočuje doprava, ale vy pokračujte rovně, dolů po kamenité cestě, která se později točí doprava. Traverzem

sjedete k Marianině cestě a napojíte se na modrou značku (doleva). Touto cestou jeďte do Nowé Morawy, kde se lesní cesta napojuje na asfaltovou. Vlevo vede cesta k turistickému česko-polskému hraničnímu přechodu. Ale vy odbočte doprava a pokračujte údolím řeky Morawka přes vesnici. Další vesnicí na trase je Bolesławów. Vjedte na dlážděnou ulici a odbočte na náměstí doprava a pokračujte

tak několik set metrů. Přes křižovatku rovně směrem k vesnici Stara Morawa. Z pravé strany máte celou dobu řeku Morawku. Další křižovatku projedete rovně po nově zrekonstruované obecní silnici. Na levé straně budete mít retenční nádrž, na pravé hráz. Touto cestou dojedete k budově městského úřadu, kde trasa končí.

Trasa Bolesławów – Nowa Morawa (hraniční přechod – Kladské sedlo-Przełęcz Płoszczyna) – Kamienica – Bolesławów

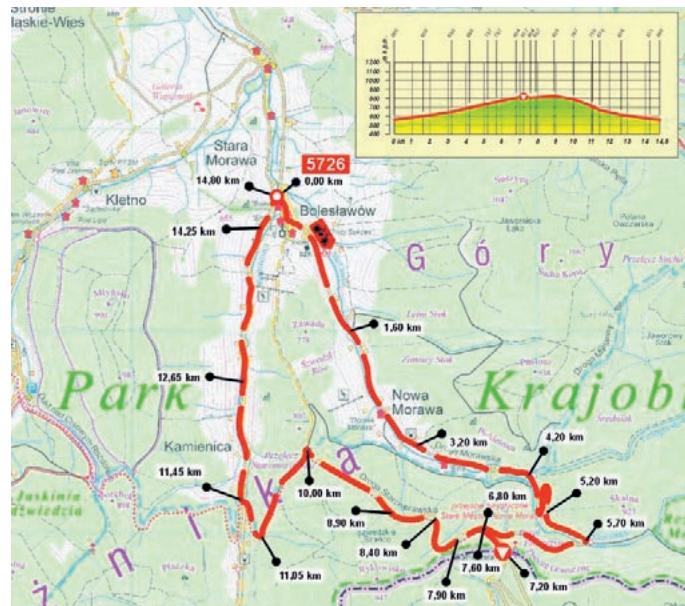
Délka trasy: 14,8 km

Přibližný čas absolvování trasy: 1,5 – 2 hod.

Náročnost: střední, rekreační trasa

Povrch: asfaltový, štěrkový

Popis trasy: z autobusové zastávky v Bolesławowie jedete asfaltovou cestou směrem k vesnici Nowa Morawa a pak dál ke státní hranici (Kladské sedlo – Przełęcz Płoszczyna, 817 m). Když se tomu místu říkalo Moravské sedlo, rozděluje masiv Králického Sněžníku a hory Bialskie. Tudy kdysi vedla obchodní stezka z Dolního Slezska na Moravu. Po krátkém odpočinku se vraťte stejnou cestou a na prvním rozcestí odbočte doleva na Staromoravskou cestu. Dojedete k sedlu Przełęcz Staromorawska. Sjížděte do vesnice Kamienica a dál po asfaltové cestě do Bolesławowa.

Bike park Czarna Góra

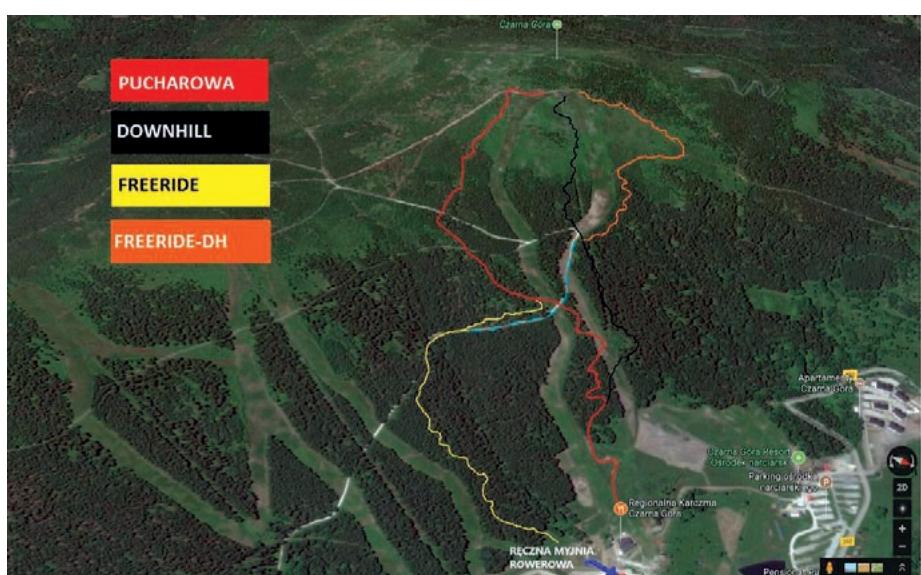
Sdružení „Park Rowerowy” vzniklo v roce 2008 z iniciativy cyklistických nadšenců, kteří se rozhodli postavit v Polsku první profesionální bike park.

Toto místo si velmi brzy získalo jméno **nejnáročnější hory v Polsku**. Bikeři si mohou vybrat ze 3 tras různé náročnosti. Kromě „pohárové“ trasy, která je považována bikery i odborným tiskem za nejnáročnější a nejobtížnější v Polsku, jsou zde trasy pro začátečníky a středně pokročilé cyklisty.

Bike park je středisko horské cyklistiky přizpůsobené provozování extrémní cyklistiky (downhill, freeride) a dalších cyklistických disciplín (cross-country, all mountain, enduro, trial).

Každým rokem je stále více populárnější. Do bike parku přijíždějí cyklisté z celého Polska, včetně polské špičky downhillu. Běžně zde uvidíte i závodníky z České republiky, kteří naše trasy považují za dokonalé pro trénování. Čeští závodníci také soutěží v závodech pořádaných sdružením „Park Rowerowy“.

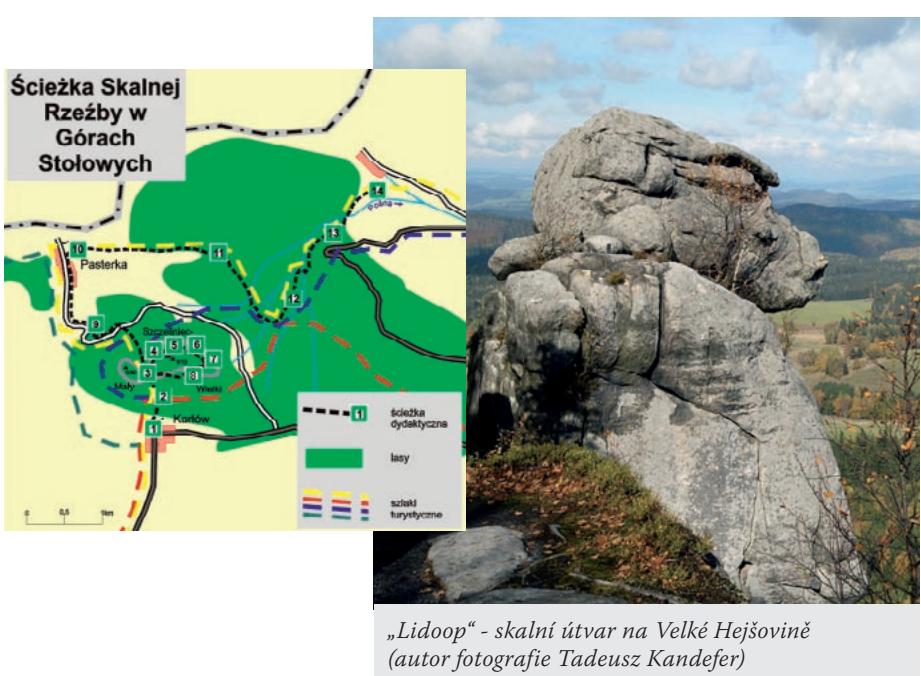

Pěší trasy

„Šciezka Skalnej Rzeźby“ ve Stolových horách

Naučná stezka dlouhá asi 10 km, která popisuje geologickou stavbu Stolových hor. Jedná se o první naučnou stezku v polských horách, která vznikla v roce 1981. Žlutá značka. Má 14 zastávek, které popisují geologicky nejzajímavější místa ve Stolových horách. První zastavení je ve vesnici Karlów. Stezka vede skalním labyrintem na vrchol Velké Hejšoviny a následně pokračuje do vesnice Pasterka. Z Pasterky vede žlutá značka směrem na jihovýchod k vodopádům Pošny. Na této stezce uvidíte krásné skalní útvary Hejšoviny, které vznikly v důsledku zvětrávání pískovců, balvanové proudy pomalu se přemisťujících skalních balvanů, odřízených od hlavního masivu Stolových hor a průlom řeky Pošny u Radkowa (tzv. Wrota Pošny – Brána Pošny) s pozůstatky předválečné turistické infrastruktury.

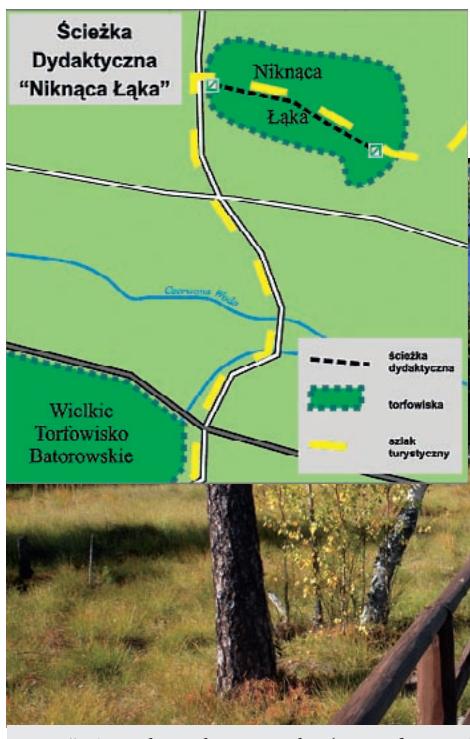
„VELKÁ HEJŠOVINA“ je nejvyšší vrchol Stolových hor s nadmořskou výškou 919 m a skvělé vyhlídkové místo. Leží na

„Lidoop“ - skalní útvar na Velké Hejšovině
(autor fotografií Tadeusz Kandefer)

území Národního parku Stolových hor. Nejsnadnější přístup je z vesnice Karlów. Plochý vrchol je obrovským labyrintem vzniklým přirozeným způsobem ze skalních útvarů zajímavých tvarů. Názvy nejzajímavějších útvarů jsou dány jejich charakteristickým tvarem: Velbloud, Slon, Veverka, Lidoop. Uvnitř četných chodeb je specifické mikroklima a na některých místech sníh přetrvává až do července. Na vrcholu je horská chata s bufetem.

Naučná stezka „Niknąca Łaka“ ve Stolových horách

Naučná stezka Niknąca Łaka (autor fotografií Tadeusz Kandefer)

Naučná stezka dlouhá 400 m. Vede společně se žlutou značkou na trase Karlów – Skalne Grzyby v oblasti „Niknąca Łaka“ (Zanikající louka) severně od rašeliniska Wielkie Torfowisko Batorowskie. Informační tabule na stezce prezentují flóru a faunu rašeliníště v Sovích Horách a popisují genezi vrchoviště

ního rašeliníště. Toto chráněné území leží v prostoru skalních útvarů Skalne Grzyby, na svahu údolí řeky Czerwona Woda (cca 720 m n.m.). Je zde louka na vrchovištním rašeliníšti, která zarůstá stromy. Rašeliníště zde vzniklo v důsledku shromažďování vody na nepropustném podloží, v bezodtokové prohlubni středního stupně vrchoviny Stolových hor. Koncem 19. století v okolí probíhaly odvodňovací a osušovací práce, a proto rašeliníště začalo zarůstat, hlavně smrky. Kromě toho se zde zachovala vzácná rašeliníštní vegetace s borovicí blatkou, mechy, rašeliníky, suchopýrem, rojovníkem bahenním, klikvou bahenní, ostřicemi a vzácnou kyhankou sivolistou. Stezka vede rezervací a tvoří ji dva úseky na pozůstatcích původní louky, které rozdělují kousek smrkového lesa.

Naučná stezka „Niknąca Łaka“ vede po žluté značce na trase Batorów – Batorów – Skalne Grzyby – „Niknąca Łaka“ – rašeliníště Wielkie Torfowisko Batorowskie – Białe Skały – Karlów – sedlo mezi Malou a Velkou Hejšovinou – Pasterka – dále vede stezka „Šciezka Skalnej Rzeźby“.

Kalendář nejzajímavějších kulturních, sportovních a společenských akcí v Kladském okrese červenec – září 2018

ČERVENEC

SRPEN

ZÁŘÍ

Festival barev · 2. 7. 2018 · pláž Gorzuchów

Pohár Polska Nordic Walking · 7. 7. 2018 – Lázeňský park · Polanica-Zdrój

20. Mezinárodní taneční festival Olgy Sawické · 7. - 14. 7. 2018 · Łądek-Zdrój

Polsko – české StronieArt · 13. 7. 2018 · Vodní nádrž · Stara Morawa

Festival Hory literatury · 13. - 21. 7. 2018 · Ludwikowice Kłodzkie · Włodowice

Kabaret Masztalscy · 14. 7. 2018 – Koncertní mušle · Polanica-Zdrój

Dolnoslezský festival horského běhu · 19. - 22. 7. 2018 · Łądek-Zdrój – Kladský region

Koncert Stare Dobre Mažeństwo · 21. 7. 2018 – Lázeňské divadlo · Polanica-Zdrój

14. svatoanenská pouť · 21. - 22. 7. 2018 · Zieleniec Ski Arena

Filmové léto v Kladském hrabství · 24. - 27. 7. 2018 – Lázeňské divadlo/Koncertní mušle · Polanica-Zdrój

10. přehlídka folklorních lidových souborů z Hitparády Rozhlasu Wrocław „Lato na Ludowo“ · 28. 7. 2018 · Želazno

18. Slavnosti papíru - 50. výročí Papírenského muzea · 28. - 29. 7. 2018 · Papírenské muzeum · Duszniki-Zdrój

15. Kladská klasika · 28. 7. 2018 · Zieleniec Ski Arena

11. veřejná mistrovství Dolního Slezska v maratonu MTB · 29. 7. 2018 · Zieleniec Ski Arena

Lidové léto · 29. 7. 2018 · hřiště · Želazno

4. Festival lázeňské hudby Hudba u pramenů · 28. 7. 2018 - 5. 8. 2018 · Lázeňský park · Łądek-Zdrój

73. Mezinárodní Chopinův festival · 3. - 11. 8. 2018 · Lázeňské divadlo F. Chopina · Duszniki-Zdrój

Strońska Dreziniáda · 4. 8. 2018 · prostranství u Vzdělávacího, turistického a kulturního střediska (CETiK), Stronie Śląskie
Časostroj · 4. 8. 2018 · Lázeňský park · Łądek-Zdrój

Umělecké lázně (Umělecký veletrh) · 11. 8. 2018 · Lázeňský park, Łądek-Zdrój

Slavnosti pevnosti · 10. - 12. 8. 2018 · Pevnost Kladsko

Fórum tradic · 10. - 12. 8. 2018 · prostranství Skwer Miast Partnerskich a okolí

Filmový festival Filmowy Kanał Młyński · červenec-srpen 2018 · prostranství Skwer Miast Partnerskich

Folklórní festival · 11. 8. 2018 · Jugów

Sovíhorský půlmaratón · 11. 8. 2018 · CK Harenda · Ludwikowice Kłodzkie

Běh na Velkou Sovu · 12. 8. 2018 · CK Harenda · Ludwikowice Kłodzkie

Malá Sova · 12. 8. 2018 · CK Harenda · Ludwikowice Kłodzkie

Pouť na hoře Cierniak v Radochowě · 15. 8. 2018 · Radochów

10. Łądeckie Ludowe Zdroje - taneční, pěvecký a rukodělný lidový festival · 18. 8. 2018 · Lázeňský park · Łądek-Zdrój

Cud-Miód - venkovní akce · 18. 8. 2018 – Koncertní mušle · Polanica-Zdrój

Mezinárodní šachový festival Akiby Rubinstéina · 18. - 26. 8. 2018 – Lázeňské divadlo · Polanica-Zdrój

Mezinárodní malířský plenér · 25. 8. 2018 · Vzdělávací · turistické a kulturní středisko · Stronie Śląskie

Obecní dožínky obce Kladsko · 26. 8. 2018 · pláž Gorzuchów

4. Mezinárodní divadelní festival - Humpty Dumpty · 25. - 27. 8. 2018 · Lázeňský park/náměstí Łądek-Zdrój

Obecní dožínky · 25. 8. 2018 · Konradów

Seniorální trhy · 31. 8. 2018 · prostranství Skwer Miast Partnerskich a okolí

Mezinárodní soustředění šermířů – 1. - 30. 8. 2018 – Základní škola č. 2 · Polanica-Zdrój

Obecní dožínky · 1. 9. 2018 · Jugów

4. Mezinárodní divadelní festival – Humpty Dumpty · 1.- 2. 9. 2018 · Lázeňský park/náměstí Łądek-Zdrój

20. mistrovství Polska staré gardy v basketbalu · 6. - 9. 9. 2018 · Sportovní a rekreační středisko

Zpívání u Orla · 8. 9. 2018 · Sokolec

Stanice Literatura 23 · 13. - 15. 9. 2018 · Vzdělávací, turistické a kulturní středisko, Stronie Śląskie

Polsko-český festival poutních písni · 16. 9. 2018 · Chrám Matky Boží Boleslivé, Stary Wielisław

Horský festival – 23. přehlídka horských filmů · 20. - 23. 9. 2018 · Lázeňský park, Kinoteatr Łądek-Zdrój

Mezinárodní festival družstevních uměleckých souborů „Tęcza Polska“ · 28. - 30. 9. 2018

Lázeňské divadlo, Polanica-Zdrój

17. Mezinárodní festival Ignáce Reimanna, Evropské dny dědictví psané notou · 29. 9. 2018 · Krosnowice

RUBRIKA – Hledáme vhodného potencionálního partnera

Vážení členové Euroregionu Glacensis. Hledáte své nové partnery na polské nebo české straně?

Máte dobré nápady, řadu zajímavých aktivit, ale nemáte je s kým realizovat?

Rádi byste přihlásili své záměry do Fondu mikroprojektů programu INTERREG V-A?

Právě Euroregion Glacensis zajišťuje vyhledávání nových partnerů. Jsme tu pro vás a přicházíme s novou rubrikou, ve které budeme aktuálně každé čtvrtletí představovat vhodné kandidáty pro vzájemnou spolupráci. Se svými požadavky na partnerství se obracejte na sekretariáty

Euroregionu Glacensis – česká část – info@euro-glacensis.cz a polská část – biuro@eg.ng.pl

Revitalizace komunikačních tahů včetně okolních prostranství – východní část náměstí ve Strzelině

Název a sídlo	Gmina Strzelin, ul. Ząbkowicka 11, 57-100 Strzelin, Dolnoslezské vojvodství, okres Strzelin
Koho hledá	hledáme obec nebo jinou organizaci na české straně
Očekávání vůči projektovému partnerovi	
Projekt spočívá v revitalizaci zničených míst na náměstí ve Strzelině (východní část náměstí) s cílem obnovy veřejných funkcí integrujících obyvatele území. Jedná se o historicky cenné místo zapsané na seznamu památek. V rámci projektu plánujeme úpravu stávající zeleně a porostů a realizaci nové výsadby, montáž laviček a odpadkových košů. Dále chceme rekonstruovat stávající komunikační tany včetně výměny povrchu v této části náměstí, vybudovat nový systém odvádění srážkové vody a nové veřejné osvětlení.	
Zájem o společné projekty	ANO

Revitalizace městského parku ve Strzelině

Název a sídlo	Gmina Strzelin, ul. Ząbkowicka 11, 57-100 Strzelin, Dolnoslezské vojvodství, okres Strzelin
Koho hledá	hledáme obec nebo jinou organizaci na české straně
Očekávání vůči projektovému partnerovi	
Projekt spočívá v revitalizaci městského parku ve Strzelině. Náplní projektu je realizace povrchů parkových alejí a modernizace schodišť. Dále plánujeme zřízení rekreačního prostranství u historického pomníku, realizaci parkového osvětlení a mobiliáře, rekonstrukci zničené atletické dráhy. Vzniklá infrastruktura bude plně bezbariérová. Obec plánuje tento záměr realizovat v letech 2019-2020.	
Zájem o společné projekty	ANO

V příhraničí je zase o něco bezpečněji

Nejlépe hodnocený projekt prioritní osy 1 Programu Interreg V-A Česká republika – Polsko s názvem **Modernizace zařízení a vzájemné pomoci při mimořádných událostech v Orlických a Bystřických horách, reg. č. CZ.11.1.23/0.0/0.0/16_023/0000899** se chýlí ke svému konci.

A kam se projektoví partneri za poslední rok posunuli?

Společné aktivity odstartovaly 14. 10. 2017, kdy projektový partner gmina Międzylesie uspořádal **mezinárodní cvičení hasičů v Niemojówie**. Hasiči z obou stran hranice měli možnost seznámit se s náročným te-

rénum kolem Czerniece, zjistit, kde se nachází požární nádrž, či otěstovat vybavení jednotlivých hasičských jednotek a jejich kompatibilnost při společném zásahu. Společně dle pokynů velitele zásahu provedli zásah, na němž bylo simulováno hašení ohně a záchrana člověka.

V Deštném v Orlických horách se 9. 12. 2017 uskutečnilo mezinárodní hasičské školení, na kterém velitel JSDH Deštné v Orlických horách Petr Hájek seznámil přítomné s hasičským systémem v České republice, informacemi o deštenské jednotce. Prezentovány byly také fotografie ze zásahů, statistiky zásahů a podobně. Dle očekávání se potvrdilo, že se záchranný systém na obou stranách hranice výrazně liší, především co do způsobu financování,

druhů jednotek požární ochrany nebo počtu jejich členů. Po školení následovala prohlídka technického vybavení JSDH Deštné v Orlických horách. Polskou delegaci například zaujalo stabilizační lehátko pro raněné nebo plastové nášlapy na žebříku. V rámci setkání byly domluveny detaily potřebné k výrobě společné mapy, kterou zajišťoval projektový partner obec Kladská Bystřice.

V sobotu 17. 3. 2018 se konalo druhé společné školení hasičů v Kladské Bystřici. Cílem setkání bylo přiblížení polského záchranného systému českým partnerům

a vzájemná výměna zkušeností. Zúčastnění obdrželi také česko-polský slovník, který by jim měl pomoci s komunikací při společném zásahu.

V pátek 18. 5. 2018 proběhlo v Orlickém Záhoří závěrečné mezinárodní cvičení hasičů. Krizový scénář zněl následně: v důsledku povodně spadly na příjezdovou cestu dva stromy, které odřízly přístup k domu. V domě je těhotná žena, které hrozí předčasný porod. Úkol zněl jasně: co nejrychleji zpřístupnit cestu k domu, aby se k ženě mohl dostat doktor. Místo krizové situace: Černá Voda, odbočka k lyžařskému vleku. Všichni rychle naskáčou do vozů, ozvou se sirény a jede se na místo zásahu. Popadané stromy odklízí nově pořízený stroj Fastrack za společné koordinace hasičských jednotek. Ostatní berou do ruky motorové pily a za chvíli je průjezd k domu volný. Vše dobře končí.

Po hasičském cvičení proběhlo neformální setkání hasičů a zástupců dotčených obcí, které pomohlo zase o něco více snížit jazykovou bariéru. Ta by mohla v krizových

situacích výrazně prodloužit dobu společného zásahu, nebo ho zcela znemožnit. Starosta Orlického Záhoří Vojtěch Špinler předal přítomným jednotkám nástěnné mapy společného území, které zjednoduší orientaci při lokalizaci krizové situace. Proběhla také prohlídka nově zakoupené techniky, která je pro zvýšení bezpečnosti v pohraničí klíčová. Díky společnému projektu má JSDH Orlické Záhoří nový speciální stroj JBC Fastrack, který je mimo jiné určen k odstraňování popadaných stromů nebo vyprošťování vozidel a odklízení překážek. JSDH Deštné v Orlických horách získalo evakuační vůz Mercedes, OSP Dobrászków záchranný hasičský vůz Iveco a OSP Pławnica záchranný hasičský vůz SCANIA P360.

Završením společného přeshraničního projektu je podpis smlouv o společném zásahu, která usnadní společný zásah z legislativního hlediska. Jedná se o velmi významný krok vpřed při řešení krizových situací v bezprostřední blízkosti státní hranice.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

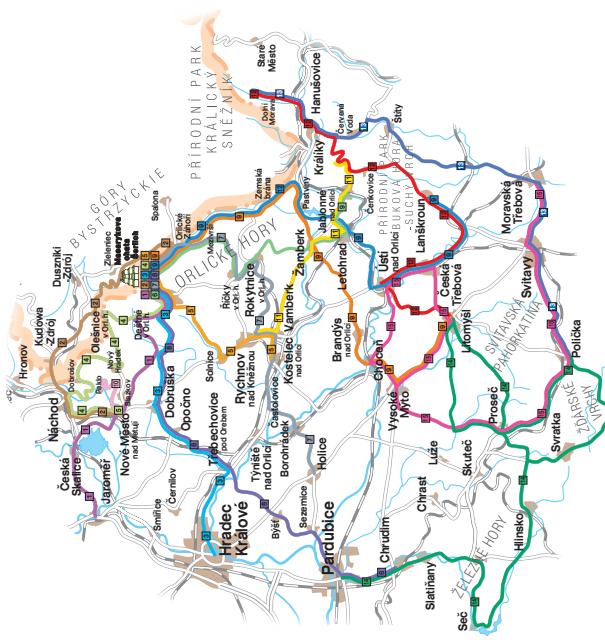

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Cyklobusy přepravující cyklisty do Orlických hor a Podorlicka, oblasti Bulková hora – Suchý vrch, Králický Sněžník, Železné hory a Žďárské vrchy

O sobotách, nedělích a státních svátcích od 2. 6. do 30. 9. 2018

Linka č. 6600443 - Trnavě zelená (6)	
Jahodné náč. Orlík - Lebolec - Rokytnice v Orl. - Šerlich	Př. čas
00	zastávky
8.10	Jahodné, 01. aut. st.
8.35	Lebolec, žel. st.
8.43	Lukavice, obd.
9.05	Žamberk, aut. nádr.
(Kamenička, U Vevereku
(Přeč, hostinec
9.17	Kunvald, pošta
9.40	Rokytnice v Orl. h. žel. st.
9.55	Rokytnice nad Jizerou
10.10	Olšnice, u kostela
10.25	Masarykova ch.

Linka č. 6601446 - Šedá (7)	
Holice - Castrovice - Kostelec n. Orl. - Doudleby v Orl. - Vamberk - Rychnov n. Kněžnou - Rokytnice v Orl. h. - Šerlich	Př. čas
00	zastávky
7.35	Holice, základní škola
7.50	Borohrádek, aut. st.
(Castrovice, nám.
8.00	Kostelec n. Orl. nám.
8.10	Doudleby v Orl. U Váhy
8.15	Vamberk, nám.
8.20	Rychnov n. Kněž. žel. st.
8.30	Javonice, U Sokolova
8.37	Střana n. Zboží, škola
8.50	Přeč, hostinec
8.55	Rokytnice v Orl. h. žel. st.
9.10	Rokytnice v Orl. h., odb. Říčky
9.23	Rokytnice v Orl. h., odb. Říčky, Peleš
9.28	Říčky, Peleš
9.35	Olšnice, u kostela
9.45	Mazáry
9.57	Doudleby v Orl. h. Šerlich, Masarykova ch.
10.10	Doudleby v Orl. h. Žákovní, hot. Olše
10.20	Doudleby v Orl. h. Žákovní, hot. Olše

Linka č. 6600717 - Modrofialová (8)	
Chrudim - Pardubice - Trnovany - Dobruška - Třebenice - Dobruška - Lachetice - Šerlich	Př. čas
- Doudleby v Orlíkých horách - Šerlich	
00	zastávky
7.15	Chrudim, aut. st.
7.45	Pardubice, aut. nádr.
7.55	Dobruška, centrum
8.00	Szenatka, pošta
8.05	Rokytnice
8.15	Byst. Bělečko, Krhovice
8.35	Třebenice p. Orl. h., Šerlich, Masarykova nám.
8.41	Ledce
8.46	Opáčno, nám.
9.15	Dobruška, aut. st.
(Zelenec, Koža Halla
(Zelenec, AWF
9.25	Zelenec
9.28	Lásyovka, věš
(Mostovice
9.37	Spálovna
9.38	Motolice, celnice
10.25	Orlické Záhoří, cestnice
10.21	Orlické Záhoří, Bědovice
10.15	Doudleby v Orl. h., Šerlich, Masarykova ch.

Linka č. 000262 - Hnědá (2)	
Nové Město nad Metují - Náchod - Kudová Zdroj - Zelenec - Šerlich	Př. čas
- Orlické Záhoří - Šerlich	
00	zastávky
11.35	Nové Město n. Met., Machovská
1. (Nové Město n. Met., žel. st.
11.30	Nové Město n. Met., Na Rychtičě
11.28	Nové Město n. Met., Maleči návoničce
11.26	Náchod, Štefanovo nám.
11.19	Náchod, Štěpánovo nám.
11.17	Náchod, Okres úřad
11.15	Náchod, aut. st.
11.11	Náchod, Státní finančnice
11.04	Kudová Zdroj, Sluneční granáta panstwa Kudová Zdroj, d. k.
10.58	Lewin Klonicki
10.52	Ludové
10.50	Zelenec, Koža Halla
10.43	Zelenec, AWF
10.40	Zelenec
10.32	Lásyovka, věš
10.27	Mostovice
(Spálovna
9.42	Motolice, celnice
10.25	Orlické Záhoří, cestnice
10.21	Orlické Záhoří, Bědovice
10.15	Doudleby v Orl. h., Šerlich, Masarykova ch.

Přeprave objednávané telefonicky, vyzvedne Vás na dohodnutém místě u chaty nebo hotelu v Orlických horách a přepraví Vás a Vaše koloto na místo v mapě, kterí si sami zvolíte. Nebo Vás dopraví z výletu zpět k hotelu. V provozu je od května do října každý všední den, vikend i státní svátek.

Objednávejte na bezplatné lince 800 10 15 20 v pracovní den od 7.00 do 15.00 hod. nejméně jeden den před plánovanou jízdou. Více informaci na www.audis.cz.

AUDISUS

Rychnov nad Kněžnou

Linka č. 660055 - Flájková (1)	
Jaroměř - Česká Skalice - Nové Město n. Met. - Ohnišov - Bařetín - Bystré - Sedloňov	Př. čas
00	zastávky
7.20	zastávky
12.05	Jaroměř, Justina, Karlova trávní
1.	Jaroměř, Sv. Cechy
1.	Jaroměř, tanex
1.	Jaroměř, aut. st.
7.30	Dolany, Dolany, Česká Skalice
12.15	Dolany, Dolany, Štramberk
1.	Dolany, Štramberk
7.50	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
12.35	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
1.	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
7.54	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
12.39	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
1.	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
8.00	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
12.45	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
1.	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
8.15	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
13.00	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
1.	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
8.25	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
13.10	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
1.	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
8.34	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
13.14	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
1.	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
8.35	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
13.26	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
1.	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
8.45	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
13.32	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
1.	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
8.52	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
13.37	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
1.	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
8.56	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
13.41	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
1.	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
9.00	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
13.45	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
1.	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
9.05	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
13.50	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
1.	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
9.15	Dolany, Dolany, Vysoké Myto
14.00	Dolany, Dolany, Vysoké Myto

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis

Učíme se u sousedů

V dubnu 2018 Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis zahájilo realizaci vlastního mikroprojektu s číslem CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0001348 s názvem „Učíme se u sousedů“. Projekt byl podpořen z Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis Programu Interreg V-A Česká republika – Polsko. Cílem je seznámení s činností euroregionů působících na jiných než polsko-českých hranicích a vzájemná výměna zkušeností a aktivit vyvějených euroregiony.

Karamać v Gorzów Wlkp., kde žáci prezentovali projekty podpořené z prostředků Evropské unie realizované v jejich škole a sami připravili ochutnávkové

města, během které jim průvodce ukázal turistické zajímavosti, které byly podpořeny z prostředků Evropské unie.

V rámci realizace projektu jsou naplánovány za polskou část 2 cesty do polsko-německého Euroregionu Pro Europa Viadrina a polsko-česko-slovenského Euroregionu Beskydy.

První společnou cestu členů české a polské části Euroregionu Glacensis polská strana uspořádala do polsko-německého Euroregionu Pro Europa Viadrina se sídlem v Gorzów Wielkopolském. Studijní cesta se uskutečnila ve dnech 10. - 11. května 2018.

Účastníci byli pozváni do Integrované gastronomické školy Febronie Gajewské-

menu pro hosty. Následně se uskutečnila konference, kdy zástupci Euroregionu Pro Europa Viadrina představili svůj euroregion, FMP a realizovaný polsko-německý program. Účastníci měli také možnost zúčastnit se komentované večerní prohlídky

Druhý den pak účastníci měli možnost během prohlídky se seznámit s historií, tradicemi a kulturou navštíveného regionu: ruin starého města, pevnosti Kostrzyn a Martyrologického muzea v Sloňsku. I tyto turistické zajímavosti byly podpořeny z evropských zdrojů.

Uspořádaná studijní cesta dala účastníkům možnost seznámit se s pravidly přeshraničních programů realizovaných na jiných hranicích a s realizovanými projekty. Zkušenosti získané od jiného euroregionu budou využity při přípravě strategie Euroregionu Glacensis na období 2021+ a také pomohou při definování nových směrů činnosti Euroregionu Glacensis. Společný zájezd umožnil navázání nových partnerství v rámci euroregionu a rozšíření přeshraniční spolupráce.

Srdečně děkujeme zaměstnancům kanceláře Euroregionu Pro Europa Viadrina za skvělé přijetí, pohostinnost a pomoc při organizaci zájezdu a všem účastníkům za aktivní účast. Věříme, že to byl příjemně strávený čas.

Již dnes si dovolujeme pozvat členy EG na další studijní cestu, která se uskuteční v květnu 2019 do polsko-česko-slovenského Euroregionu Beskydy.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis

Euroregion Glacensis na návštěvě v Euroregionu Silva Nortica

Euroregion Glacensis v letošním roce začal realizovat projekt s názvem „Učíme se u sousedů“. Cílem projektu je organizovat během dvou let čtyři studijní výjezdy členské základny sdružení do partnerských euroregionů na dalších státních hranicích za účelem vzájemné výměny zkušeností se způsobem řešení euroregionálních aktivit.

V měsíci květnu organizaoval polský sekretariát euroregionu dvoudenní výjezd do polsko-německého euroregionu Pro Europa Viadrina. Česká část o měsíc později – ve dnech 6. – 8. června 2018 navštívila česko-rakouský Euroregion Silva Nortica. První den studijního výjezdu se návštěvníci setkali se zástupci Sdružení lipenských obcí, kteří prezentovali vodní nádrž Lipno a její okolí jako celoroční turistický ráj. Poté měli možnost navštítit top turistickou atraktivitu jižních Čech – Stezku v korunách stromů. Ve večerních hodinách došlo

ale i o spolupráci se sousedním Rakouskem. Přítomný zástupce ERG Silva Nortica p. Hloušek, který mj. připravil program na celou akci, představil svůj euroregion. Druhý den byl celodení program zaměřen na projekty přeshraniční spolupráce – příklady do praxe. První zastávka byla na základně Dolní Vltavice, kde sídlí Vodní záchranná služba Lipno, které se podařilo z dotačních prostředků vybudovat budovu, ve které sídlí, a také získat další finance na vybavení pro záchranaře. Zajímavým zpestřením byla simulace utonutí a následná záchrana vycvičeným psem. Poté se skupina přemístila do cisterciáckého kláštera ve Vyšším Brodě, kde měla objednanou komentovanou prohlídku. Krátce se také zastavila v Cetvinách,

kde místní kostel a křížová cesta byly financovány z FMP. V odpoledních hodinách byla na programu návštěva Nových Hradů. Zde na účastníky čekal místní starosta, který poskytl komentovanou procházku po městě zaměřenou na ukázkou čerpání dotačních titulů. Poslední zastávkou druhého dne bylo město Třeboň. Ve večerních hodinách místní průvodce ukázal účastníkům zajímavosti a krásy města. Třetí a tedy i poslední den studijního zájezdu byl věnován sídelnímu městu Euroregionu Silva Nortica, kterým je Jindřichův Hradec. Po komentované prohlídce historického centra města následovala v prostorách Muzea fotografií, jehož obnova byla financována z prostředků EU, beseda s místostarostou města.

k setkání s řediteli rozvojových agentur RERA a RRA Šumava, kteří zaníceně hovořili nejen o vlastních projektech a o získaných zkušenostech při čerpání prostředků z přeshraničních fondů,

Věříme, že studijní výjezd za poznáním do spřátelených euroregionů přinesl účastníkům mnoho zajímavých informací o možnostech a jiných formách přeshraniční spolupráce a získané informace jim budou přínosem a možnou inspirací do další práce.

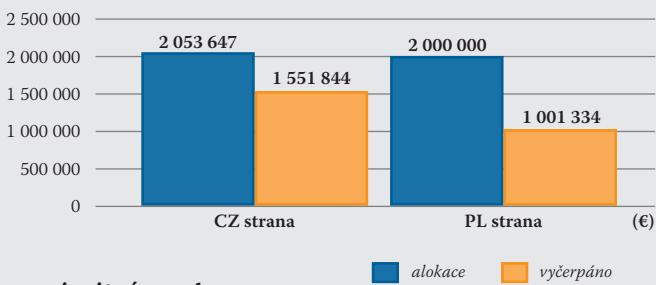
Sekretariát euroregionu

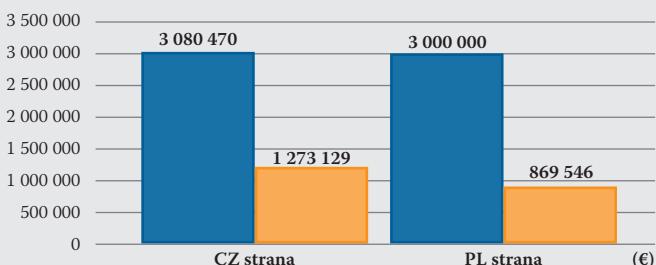
Aktuálně ve Fondu mikroprojektů

Dne 30. 5. 2018 byl ukončen termín pro předkládání projektových žádostí FMP do prioritní osy 2. Toto kolo bylo vyhlášeno pouze pro žadatele na polské straně, ovšem i čeští partneři mohli žádat o finanční prostředky z FMP, a to prostřednictvím polského vedoucího partnera v rámci mikroprojektu typu A. V současné době pracovníci obou sekretariátů FMP kontrolují předložené žádosti o dotaci z formálního hlediska a z hlediska tzv. přijatelnosti mikroprojektu.

Přehled čerpání alokace FMP v Euroregionu Glacensis – prioritní osa 2

– prioritní osa 4

V případě nedostatků budou žadatelé vyzváni v průběhu června/července k doplnění žádosti, a to s nepřekročitelným termínem, který činí maximálně 10 pracovních dní. Výzvy k doplnění jsou jako vždy zasílány přes monitorovací systém MS2014+, proto doporučujeme žadatelům sledovat svůj systémový účet i v tomto letním období. Pokud by projektová žádost nebyla doplněna ve stanoveném termínu, nebo nebyla doplněna v souladu se zaslannou výzvou, mikroprojekt by byl vyřazen z dalšího procesu hodnocení.

Sekretariáty FMP na české i polské straně aktuálně také kontrolují velké množství výúčtování, a to u těch mikroprojektů, které byly podpořeny na prvních zasedáních EŘV a již ukončily svoji realizaci. Jen v první polovině roku 2018 končí realizaci celkem 60 partnerů! Aktuálně je v kontrole téměř 80 výúčtování, proto letošní rok bude pro Euroregion Glacensis zřejmě rekordní v počtu proplacených mikroprojektů.

Termíny Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis

Kolo výzvy	Zahájení kola výzvy	Ukončení kola výzvy	Termín zasedání EŘV	Podmínky
5. kolo (PO 2)	26. 2. 2018	30. 5. 2018	2. 10. 2018	s omezením - pouze na polské straně a pro mikroprojekty v rámci PO 2 (typ A s PL VP; typ B s PL žadatelem a partnerem z jiného euroregionu; typ C s PL žadatelem)
5. kolo (PO 4)	1. 11. 2017	30. 9. 2018	5. 2. 2019	s omezením - pouze pro mikroprojekty v rámci PO 4

Kde všude pomohly prostředky z Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis?

Mikroprojekt CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0000485
„Polsko-česká aktivní turistika“
Vedoucí partner: obec Bohuslavice nad Metují
Partner projektu: Gmina Pieszyce

Mikroprojekt č. CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0000453
„Kultura a tradice spojuje sousedy“
Vedoucí partner: Strzegomskie Centrum Kultury
Partner projektu: město Hořice

Vydává Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladská – Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Česká republika ve spolupráci se Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polsko

Registrováno MK ČR E 16575

Redakce pro českou část – tel.: 00420 494 531 054 · e-mail: info@euro-glacensis.cz · www.euro-glacensis.cz

Redakce pro polskou část – tel.: 0048 74 86 771 30 · e-mail: biuro@eg.ng.pl · www.euroregion-glacensis.ng.pl

Grafický design a předtisková příprava: Studio eMD, Rychnov nad Kněžnou

Tisk: Tiskárna V&H Print Hlávko, Nové Město nad Metují